

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 08 kwietnia 2010 r.

**Pan
Piotr Kantecki
Wielkopolski Wojewódzki Inspektor
Transportu Drogowego w Poznaniu**

LPO-4100-06-02/2010
P/09/168

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego (zwanego dalej WITD), kontrolę wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 85/30 – województwo wielkopolskie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 1 kwietnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Inspektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia wykonanie przez WITD budżetu państwa w 2009 r. Formułując powyższą ocenę NIK uwzględniła prawidłowe wykonanie przez WITD planu dochodów i wydatków budżetowych, a także nieprawidłowości stwierdzone w wyniku badania wiarygodności i zgodności ksiąg rachunkowych oraz prawidłowości i rzetelności sprawozdań budżetowych.

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniem opiniuje wiarygodność i zgodność ksiąg rachunkowych WITD, jako dysponenta III stopnia. Opinia ta jest wynikiem badania zgodności systemu rachunkowości WITD z przepisami prawa, funkcjonowania procedur kontroli finansowej oraz systemu księgowości komputerowej, a także przeprowadzenia inwentaryzacji.

Badanie poprawności sporządzania i ewidencji dowodów księgowych oraz zasad prowadzenia ewidencji księgowej w WITD, którą objęto 139 dowodów i zapisów księgowych dotyczących wydatków, na łączną kwotę 1.087.799,54 zł (spośród populacji na kwotę 3.674.431,48 zł) wykazało księgowanie dowodów do właściwych okresów, prawidłową

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

interpretację i sekwencję dat oraz ciągłość zapisów w dzienniku. Stwierdzone dwa błędy formalne (na kwotę 7.856,49 zł) polegały na wskazaniu nieprawidłowych numerów dowodów księgowych, będących podstawą zapisów księgowych.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych w zakresie dochodów, którym objęto zapisy dokonane w grudniu 2009 r. na koncie 221 (Należności z tytułu dochodów budżetowych) wykazało, że przypisu należności z tytułu kar pieniężnych w kwocie 605.850,00 zł oraz odpisu należności w kwocie 3.000 zł dokonano na podstawie dowodów księgowych niezawierających potwierdzenia dokonania sprawdzenia i zatwierdzenia ujęcia w księgach rachunkowych, co naruszało dyspozycję art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości². Nieprawidłowo (z naruszeniem dyspozycji art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości) ewidencjonowane były ponadto odpisy i umorzenia należności w łącznej kwocie 52.246,25 zł. Ustalenia kontroli NIK wykazały bowiem, że zdarzenia te zaewidencjonowano w sposób właściwy dla korygowania błędnych zapisów księgowych.

Sposób udokumentowania przeprowadzonej w 2009 r. inwentaryzacji rzeczowych aktywów trwałych (w drodze spisu z natury) nie odpowiadał wymogom określonym w Instrukcji inwentaryzacyjnej. Arkusze spisowe nie zawierały wskazania osób odpowiedzialnych materialnie, oznaczenia pola spisowego, miejsca znajdowania się składnika majątku podlegającego spisowi, a także danych osoby, która dokonała wyceny i sprawdzenia.

WITD przekazał nieodpłatnie na rzecz Mazowieckiej Komendy Policji samochód Renault Master z naruszeniem zasad określonych w § 3 ust. 2–5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobu i trybu gospodarowania składnikami majątku ruchomego powierzonego jednostkom budżetowym, zakładom budżetowym i gospodarstwom pomocniczym³. Nie powołano bowiem komisji do oceny przydatności tego składnika majątku użytkowanego przez WITD. Nie kwestionując celowości omawianego działania, NIK wskazuje, że w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji, która została zakończona bezpośrednio przed podjęciem tej decyzji, także nie wskazano na nieprzydatność przedmiotowego mienia.

Inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych w kontrolowanej jednostce została przeprowadzona w roku 2009 niezgodnie z dyspozycją art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Dokonano bowiem porównania salda na koncie 020 z ewidencją wartości niematerialnych i prawnych, zamiast porównania danych księgowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi. Z czynności tej nie sporządzono ponadto protokołu, co było niezgodne z wymogiem wynikającym z art. 27 ust. 1 w zw. z art. 21 ustawy o rachunkowości.

Kontrola NIK wykazała, że niezgodniono na dzień 31 grudnia 2009 r. sald należności z tytułu kar pieniężnych ujętych w ewidencji księgowej WITD, które zostały nałożone przez właściwe jednostki policji. Z informacji Komendy Wojewódzkiej Policji, uzyskanych w trakcie kontroli, wynika, że na dzień 31 grudnia 2009 r., kwota należności pozostających do zapłaty była niższa o 23.067,45 zł od stanu należności z powyższego tytułu, ujętych w księgach rachunkowych WITD (konto 221).

² Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223.

³ Dz. U. Nr 191, poz. 1957.

NIK zwraca uwagę, że nieprzeprowadzenie lub przeprowadzenie inwentaryzacji niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, nosi znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁴.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniem opiniuje prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych WITD. W ocenie NIK, roczne sprawozdania budżetowe Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych oraz Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, a także kwartalne sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, przekazują prawdziwy i rzetelny obraz wydatków i zobowiązań. Sprawozdania te sporządzone zostały terminowo i prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Zastrzeżenia dotyczą natomiast rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, a także kwartalnych sprawozdań Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, w których wykazane zostały niezgodne ze stanem faktycznym kwoty należności i zaległości. Dotyczyło to kwoty 18.450 zł należności, nieprawidłowo przypisanych do 2009 r. i wykazanych w sprawozdaniu Rb-27 oraz kwoty 1.000 zł zaległości, której nie wykazano w sprawozdaniu Rb-27 mimo, że wynikała ona z ewidencji księgowej.

NIK zwraca uwagę, że wykazanie w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, wyczerpuje znamiona czynu określonego w art. 18 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

3. NIK pozytywnie ocenia realizację przez WITD zaplanowanych na 2009 r. dochodów budżetowych, które zostały wykonane w kwocie 7.353.669,81 zł (102% planu). Dochody te realizowane były w ramach czterech paragrafów klasyfikacji budżetowej, przy czym dominującym był § 0580 (Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych), w którym zrealizowano 99,7% ogółu dochodów. Dochody osiągnięte w 2009 r. wzrosły o 1.196 tys. zł w stosunku do dochodów zrealizowanych w 2008 r.

W ocenie NIK, wymierzone przez WITD należności zostały prawidłowo ustalone w decyzjach wydanych na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 6 września o transporcie drogowym⁵ oraz dochodzone zgodnie z przepisami działu II rozdziału 6 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁶.

Przy formułowaniu pozytywnej oceny realizacji przez WITD zaplanowanych w 2009 r. dochodów budżetowych, NIK wzięła również pod uwagę stan zaległości w realizacji tych dochodów na koniec 2009 r., który zmniejszył się w porównaniu z 2008 r. o 17,4%. W ocenie NIK wynikało to w szczególności z poprawy skuteczności windykacji.

4. NIK pozytywnie pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności ocenia wydatkowanie przez WITD środków budżetowych w 2009 r. Zrealizowane wydatki

⁴ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.

w kwocie 5.115.439,48 zł stanowiły 100% planu po zmianach i były niższe o 22% od wydatków roku 2008. Niewykorzystane środki budżetowe w wysokości 32,52 zł zostały terminowo zwrócone na rachunek budżetu państwa.

Zaplanowane wydatki na wynagrodzenia zostały zrealizowane w 100%. Zgodnie z przeznaczeniem wykorzystane zostały środki budżetowe w kwocie 48.475 zł, otrzymane z rezerwy celowej na sfinansowanie dodatków specjalnych dla pracowników służby cywilnej, zatrudnionych w WITD.

WITD wywiązał się z zobowiązania w zakresie okresowego ograniczenia planowanych wydatków na zakupy inwestycyjne w kwocie 166.000 zł (decyzja Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2009 r.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań organizacyjnych w celu:

- 1) ujmowania w ewidencji księgowej zdarzeń gospodarczych na podstawie sprawdzonych i zatwierdzonych dowodów księgowych,
- 2) zapewnienia rzetelnego przeprowadzania i dokumentowania inwentaryzacji w drodze spisu z natury oraz weryfikacji i uzgadniania sald,
- 3) rzetelnego wykazywania należności i zaległości w ewidencji księgowej i w sprawozdaniach budżetowych.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Inspektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Inspektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat.
2. NIK – Departament Budżetu i Finansów – eSzafa.
3. Aa.